

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Beskæftigelsesministeren

Holmens Kanal 20

1060 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748

21. april 2023

J.nr. 23/00375 - 2023-2218

Orientering om Ankestyrelsens praksisundersøgelse om skærpet rådighedssanktion

Kære udvalgsmedlemmer

Ankestyrelsen har nu gennemført den anden praksisundersøgelse ud af de tre, som blev aftalt i *Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger* fra 2018.

Praksisundersøgelsen vedlægges til jeres orientering.

Praksisundersøgelsen belyser udvalgte kommuners praksis i sager, hvor aktivitetsparate og jobparate kontanthjælpsmodtagere er pålagt en skærpet rådighedssanktion efter § 40a i lov om aktiv socialpolitik. Undersøgelsen belyser også, om kommunerne tager de særlige hensyn til aktivitetsparate borgere, der skal iagttages, når en aktivitetsparat borger pålægges en skærpet rådighedssanktion.

De særlige hensyn fastslår bl.a., at det er en betingelse for at kunne give en aktivitetsparat person en skærpet rådighedssanktion, at kommunen har vurderet, om der er andre forhold end de rimelige grunde, som kan føre til, at den aktivitetsparate borger ikke skal stå til rådighed, herunder vurdere, om en sanktion vil fremme personens rådighed. Det er også en betingelse, at kommunen forud for en sanktion over for aktivitetsparate borgere har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med borgeren med henblik på en vurdering af, om den aktivitetsparate borger havde en rimelig grund.

Afgørelser om skærpet rådighedssanktion er en indgribende afgørelse, da afgørelsen medfører, at personen mister sit forsørgelsesgrundlag. Det er derfor vigtigt, at kommunerne administrerer reglerne og de grundlæggende sagsbehandlingsregler korrekt.

Undersøgelsens hovedresultater viser, at ud af 61 gennemgåede sager:

- er 15 pct. (dvs. 9 afgørelser) i overensstemmelse med lovgivning og praksis
- ville 85 pct. (dvs. 52 afgørelser) blive ændret på det foreliggende grundlag, hvis de var forelagt Ankestyrelsen som klagesager.

- ville 100 % (26 sager om aktivitetsparate) være blevet ændret af Ankestyrelsen, hvis de var blevet forelagt som klagesager.

Undersøgelsen viser også, at i:

- 90 pct. (dvs. 55 sager) har kommunerne ikke begrundet afgørelsen om skærpet rådighedssanktion tilstrækkeligt
- 75 pct. (dvs. 46 sager) er borgeren vejledt korrekt.
- 92 pct. (dvs. 56 sager) har kommunen truffet en forudgående afgørelse om sanktion. Kommunen har i 57 pct. af disse (dvs. 24 sager) vejledt efter den udvidet vejledningspligt.
- 56 pct. (dvs. 34 sager) har kommunen oplyst sagen tilstrækkeligt, inden der blev truffet afgørelse i sagen.

Selvom undersøgelsen ikke er repræsentativ for praksis i alle landets kommuner, peger denne og forrige praksisundersøgelse i retning af, at kommunerne har udfordringer med at administrere reglerne på sanktionsområdet og overholde grundlæggende sagsbehandlingsregler.

Jeg finder det særlig problematisk for borgernes retssikkerhed, når undersøgelsen viser, at 85 pct. af de gennemgåede sager ville have været ændret, hvis de var forelagt Ankestyrelsen som klagesager, herunder at alle afgørelser truffet over for en aktivitetsparat borger ville blive ændret, fordi de særlige værnsregler for aktivitetsparate ikke er blevet iagttaget. Det er hertil særlig bekymrende, når undersøgelsen viser, at kommunerne i 72 pct. af sagerne ikke har taget stilling til, om der er tale om en jobparat eller aktivitetsparat borger.

Det er dog positivt, at kommunerne i 97 pct. af sagerne har sørget for, at borgeren har fået et tilbud eller en aktivitet samtidig med afgørelsen om skærpet rådighedssanktion.

Ankestyrelsen vil efter offentliggørelsen afholde et dialogmøde med de deltagende kommuner for at styrke kommunernes praksis på sanktionsområdet. Det er et skridt i den rigtige retning.

Jeg har indskærpet de gældende regler for kommunerne i et brev til alle landets borgmestre, samt opfordret alle kommuner til at følge op i forhold til egen praksis og følge de anbefalinger, som fremgår af Ankestyrelsens praksisundersøgelse.

De bekymrende resultater giver også anledning til at overveje, om der er behov for at justere reglerne. Dette vil jeg drøfte med aftaltpartierne bag *”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”*

Venlig hilsen

Ane Halsboe-Jørgensen